

Tema vedrørende mink

Der blev i efteråret 2009 efter TV-udsendelser med billeder af mink med sår, bylder og andre fysiske skader sat ekstra fokus på velfærdsproblemer i danske pelsdyrfarme.

Dette affødte, at der blev udarbejdet systemer, der løbende skal sikre overvågning og håndtering af eventuelt forekommende problemer på farmene.

En bredt sammensat arbejdsgruppe udfærdigede en rapport med forslag til:

- 1) obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler mellem pelsdyravlere og praktiserende dyrlæger,
- 2) lovpligtigt uddannelseskraft for nye pelsdyravlere og
- 3) branchekodeks dækkende god farmpraksis på dyrevelfærdsområdet.

Dansk pelsdyravlerforening gennemførte primo 2010 konsulentbesøg på alle pelsdyrfarme.

Fødevarestyrelsen og Plantedirektoratet foretog i kalenderåret 2010 kontrolbesøg på alle godt 1500 minkfarme, hvilket resulterede i, at der på ca. 4 % af farmene blev fundet en eller flere syge eller tilskadekomne mink, der ikke fik fornøden pleje og behandling.

Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold har i efteråret 2011 udført opfølgende kontrol på 57 farme, der tidligere havde modtaget sanktioner. Denne kontrol resulterede i fund af 128 syge eller tilskadekomne dyr (svarende til ca. 0,1 %), der ikke havde fået en passende behandling.

Den 1. april 2011 indførtes krav om obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler mellem pelsdyravlere og praktiserende dyrlæger med krav om minimum 4 årlige rådgivningsbesøg, hvor hele farmen gennemgås, og der gives rådgivning vedr. eventuelle problemer.

Der er således de sidste par år sat ekstra fokus på pelsdyrerhvervet og de mulige problemer af dyreværns-mæssig kriticabel karakter, der kan opstå, såfremt de ansvarlige på farmen bare lader stå til.

Det Veterinære Sundhedsråd har på foranledning af de forelagte anmeldte sager vedr. problemer på minkfarme følt behov for at fremkomme med følgende udtalelse vedrørende håndteringen af sygdomme og skader på mink:

Udtalelse vedrørende sygdomme og skader på mink

Rådet har fået forelagt flere sager med anmeldelser affødt af fund under Fødevarestyrelsens og Plantedirektoratets kontrolbesøg på pelsdyrfarme. Et gennemgående tema har i disse sager været mink med skader og sygdomme, som ejerne af minkene enten ikke havde opdaget eller, hvis de var opdaget, ikke efterfølgende havde givet en tilstrækkelig behandling resulterende i dyreværns-mæssigt kritisable forhold for de berørte mink.

Forholdene for minkene på minkfarme veksler hen over kalenderåret, idet alle avlstæver bliver parret i marts måned, får hvalpe i april-maj måned, disse fravænes i juni-juli og er udvoksede og har skiftet pels i november/december måned, hvor de fleste pelses, og kun de udvalgte avlsdyr får lov at overvintre for så at indgå som nye avlsdyr fra marts måned. Denne synkrone produktion medfører, at sygdomsproblemerne veksler hen over året og er meget forskellige fra måned til måned.

Vinterperioden

Af hensyn til en vellykket parring og efterfølgende drægtighed er det nødvendigt, at avlsdyrene ikke er for fede. Dette styres frem til parringstiden i marts gennem den daglige fodertildeling hen over vinteren. Dette kan i enkelte tilfælde bevirke, at i farme, hvor dyrenes vægttab ikke følges tæt, vil dyr, der er blevet for tynde, kunne dø, hvis der sker pludselige fald i temperaturen med lave frostgrader. Selvom minkene har lune redekasser bevirker en pludselig opståen af ekstremt lave temperaturer, at minkenes krav til vedligeholdelsesfoder stiger brat, og er ejeren ikke opmærksom på dette kan forholdet blive fatalt og medføre at dyrene dør.

Sådanne dødsfald kan og skal undgås og Rådet skal derfor indskærpe, at der hos alle mink i vinterperioden foretages ugentlige vurderinger af huldet på de enkelte mink for at kunne øge kaloriemængden til de dyr, der er ved at komme i farezonen.

Fødselsperioden

I denne periode finder Rådet, at der skal være en øget opmærksomhed i form af flere daglige tilsyn for hurtigt at kunne gribe ind og yde hjælp til minktæver, der måtte få fødselsbesvær. Kan i fødselsvejen fastkilede hvalpe ikke hjælpes ud, skal dyrlæge tilkaldes, alternativt skal den pågældende mink aflives, da tævens situation er alvorlig og meget smertefuld.

Hvalpe med afbidte lemmer

Rådet har i de behandlede sager mødt tilfælde, hvor der på farmen har gået mink, der manglede flere lemmer. Det er Rådets vurdering, at den slags skader på minkene påføres hvalpene under og lige efter fødselen, hvor tæven enten trækker fastkilede hvalpe ud ved at bide og trække hvalpen ud, eller hvor tæven under soignering af den nyfødte hvalp forgriber sig på hvalpens lemmer i stedet for navlestrengen. Sådanne skader er vanskelige at opdage tidligt, da en minutiøs undersøgelse af alle hvalpe i den første periode efter fødselen stresser tæverne i udtalt grad.

Det er Rådets vurdering, at sådanne hvalpe, der enten helt kan mangle eller har fået amputeret større dele af op til flere lemmer, bør aflives så snart de opdages. Ved at lade dem leve udsættes de under deres ophold i burene med deres funktionsnedsættelse uden mulighed for nogen speciel pasning og omsorg for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke behandles omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Sår og andre skader i vækstperioden

I hele vækstperioden, men specielt om efteråret, hvor dyrenes alder gør, at de begynder at blive territoriale, kan der ses bidsår. Sår er således ikke usædvanlige skader hos et fåtal af mink. De kan udover ved bid fra andre eller minken selv også opstå efter kontusioner og efter rifter o.a.

Sår skal behandles med oprensning, desinfektion og/eller antibiotiske lægemidler. Det kan ved nogle sår være tilstrækkeligt, at minken isoleres, og sårets afheling og minkens ædelyst nøje bliver fulgt for hurtig indgriben.

Det er Rådets vurdering, at mink med større bidsår, som efterlades ubehandlede i bure sammen med andre mink, udsættes for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke behandles omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Sygeafdeling

Alle mink skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske,

adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

For at kunne efterleve dette og give syge og tilskadekomne mink en hurtig og sufficient behandling finder Rådet det derfor tilrådeligt, at disse mink samles i et farmafsnit (sygeafdeling) for bedre overvågning og evt. behandling. Til stadighed skal sår hos mink ved de daglige tilsyn således vurderes sammen med øvrige parametre (foderoptagelse, huld og opførsel) med henblik på hurtig helbredelse. Såfremt dette ikke skønnes muligt, skal det skadede dyr aflives, jf. bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Det Veterinære Sundhedsråd

København 2012